

EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

**Bryssel, 28. huhtikuuta 2021
(OR. en)**

**2018/0208 (COD)
LEX 2081**

PE-CONS 24/21

**JAI 405
INF 99
CADREFIN 183
FREMP 97
COPEN 182
DROIPEN 75
JUSTCIV 68
CODEC 551**

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS
OIKEUSALAN OHJELMAN PERUSTAMISESTA
JA ASETUKSEN (EU) N:o 1382/2013 KUMOAMISESTA**

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON
ASETUS (EU) 2021/...,**

annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021,

**oikeusalan ohjelman perustamisesta
ja asetuksen (EU) N:o 1382/2013 kumoamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 81 artiklan 1 ja 2 kohdan ja 82 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä²,

¹ EUVL C 62, 15.2.2019, s. 178.

² Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 17. huhtikuuta 2019 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 19. huhtikuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ... (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 artiklan mukaan unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina. Nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo. SEU 3 artiklan mukaan unionin päämääränä on edistää rauhaa, omia arvojaan ja kansojensa hyvinvointia ja se kunnioittaa kulttuuriensa ja kieltensä rikkautta ja monimuotoisuutta sekä huolehtii Euroopan kulttuuriperinnön vaalimisesta ja kehittämisestä. Kyseiset arvot edelleen vahvistetaan ja ilmaistaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä 'perusoikeuskirja', esitetyissä oikeuksissa, vapauksissa ja periaatteissa.

- (2) On ensiarvoisen tärkeää, että kyseisiä oikeuksia ja arvoja edelleen aktiivisesti vaalitaan, suojellaan, edistetään ja vahvistetaan, ja että ne ovat edelleen kansalaisten ja kansojen yhteisiä ja muodostavat edelleen unioni-hankkeen perustan, sillä kyseisten oikeuksien ja arvojen suojelun heikkeneminen missä tahansa jäsenvaltiossa voi vaikuttaa haitallisesti koko unioniin. Tätä varten unionin yleiseen talousarvioon olisi perustettava uusi oikeusalan, perusoikeuksien ja arvojen rahasto, joka sisältää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/...¹⁺ perustetun kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman sekä oikeusalan ohjelman. Tilanteessa, jossa eurooppalaiset yhteiskunnat kohtaavat ääriliikkeitä, radikalismia ja jakolinjoja, ja jossa riippumattoman kansalaisyhteiskunnan toimintatila kaventuu, on entistä tärkeämpää edistää, vahvistaa ja puolustaa oikeutta, perusoikeuksia ja unionin arvoja, joita ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen. Tällä on syviä ja suoria vaikutuksia poliittiseen, sosiaaliseen, kulttuuriseen ja taloudelliseen elämään unionissa. Uuteen oikeusalan, perusoikeuksien ja arvojen rahastoon kuuluvasta oikeusalan ohjelmasta, jäljempänä 'ohjelma', tuetaan edelleen oikeusvaltioon, oikeuslaitoksen riippumattomuuteen ja puolueettomuuteen, vastavuoroiseen tunnustamiseen sekä keskinäiseen luottamukseen, oikeussuojan saatavuuteen ja rajatylittävään yhteistyöhön perustuvan unionin oikeusalueen kehittämistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1382/2013² kaudelle 2014–2020 perustetun oikeusalan ohjelman mukaisesti. Kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelmassa yhdistyvät kauden 2014–2020 perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuusohjelma, joka on perustettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1381/2013³, ja Kansalaisten Eurooppa -ohjelma, joka on perustettu neuvoston asetuksella (EU) N:o 390/2014⁴.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman perustamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1381/2013 ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 390/2014 kumoamisesta (EUVL L ...).

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa ST 6833/2020 (2018/0207 (COD)) olevan asetuksen numero ja täydennetään vastaavaan alaviitteeseen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1382/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, oikeusalan ohjelman perustamisesta kaudelle 2014–2020 (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 73).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1381/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuusohjelman perustamisesta kaudelle 2014–2020 (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 62).

⁴ Neuvoston asetukset (EU) N:o 390/2014, annettu 14 päivänä huhtikuuta 2014, Kansalaisten Eurooppa -ohjelmasta vuosina 2014–2020 (EUVL L 115, 17.4.2014, s. 3).

- (3) Ohjelma olisi perustettava seitsemäksi vuodeksi, jotta sen kesto vastaisi neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2093¹ säädetyn monivuotisen rahoituskehysten kesto.
- (4) Oikeusalan, perusoikeuksien ja arvojen rahaston ja kahden sen alaisen rahoitusohjelman toiminnassa ovat keskeisellä sijalla ihmiset ja yhteisöt, jotka osaltaan ylläpitävät ja edistävät yhteisten arvojemme ja rikkaan monimuotoisuutemme sekä oikeuksien ja tasa-arvon elinvoimaisuutta. Viime kädessä tavoitteena on oikeuksiin perustuvan, tasa-arvoisen, avoimen, moniarvoisen, osallistavan ja demokraattisen yhteiskunnan edistäminen ja ylläpitäminen. Tähän sisältyy keskeisenä sidosryhmänä elinvoimainen ja vaikutusvaltainen kansalaisyhteiskunta, joka kannustaa kansalaisia osallistumaan demokraattiseen toimintaan, kansalaisvaikuttamiseen sekä yhteiskunnalliseen toimintaan sekä vaalii eurooppalaisen yhteiskunnan rikasta monimuotoisuutta yhteisten arvojemme, historiamme ja muistiperintömme pohjalta. SEU 11 artiklassa edellytetään, että unionin toimielimet käyvät avointa ja säännöllistä vuoropuhelua kansalaisyhteiskunnan kanssa ja antavat kansalaisille ja etujärjestöille mahdollisuuden esittää ja vaihtaa julkisesti mielipiteitä kaikilla unionin toiminta-aloilla asianmukaisten kanavien kautta.

¹ Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 11).

- (5) Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa (SEUT) todetaan, että unioni muodostaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen, jolla kunnioitetaan perusoikeuksia sekä jäsenvaltioiden eri oikeusjärjestelmiä ja -perinteitä. Oikeusvaltioperiaatteen, perusoikeuksien ja demokratian kunnioittaminen ja edistäminen unionissa ovat ennakoedellytyksiä kaikkien perussopimuksissa määrättyjen oikeuksien ja velvollisuuksien toteutumiselle ja sille, että voidaan rakentaa kansalaisten luottamusta unioniin. Tapa, jolla jäsenvaltiot toteuttavat oikeusvaltioperiaatetta, on keskeisessä asemassa varmistettaessa jäsenvaltioiden keskinäistä ja niiden oikeusjärjestelmien välillä vallitsevaa luottamusta. Tätä varten unionin olisi hyväksyttävä toimenpiteitä, joilla kehitetään yksityis- ja rikosoikeuden alalla tehtävää oikeudellista yhteistyötä. Kehitettäessä Euroopan oikeusaluetta edelleen olisi varmistettava perusoikeuksien sekä yhteisten periaatteiden ja arvojen, kuten perusoikeuskirjan 21 artiklassa lueteltuihin perusteisiin perustuvan syrjimättömyyden ja yhdenvertaisen kohtelun, ja lisäksi solidaarisuuden, kaikille kuuluvan tehokkaan oikeussuojan saatavuuden, oikeusvaltion, demokratian ja moitteettomasti toimivan riippumattoman oikeusjärjestelmän kunnioittaminen, ja niitä olisi edistettävä kaikilla tasoilla.

- (6) Rahoituksen olisi oltava edelleen yksi niistä merkittävistä välineistä, joilla tuetaan perussopimuksissa asetettujen kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamista. Joustava ja tuloksellinen oikeusalan ohjelma on ensiarvoisen tärkeä, jotta helpotetaan kyseisten tavoitteiden suunnittelua, toteutusta ja saavuttamista. Ohjelma olisi pantava täytäntöön käyttäjäystävällisesti, esimerkiksi helppokäyttöisten haku- ja raportointimenettelyjen avulla, ja sen kattavuudessa olisi pyrittävä maantieteelliseen tasapainoon. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä siihen, että ohjelma olisi kaikentyyppisten tuensaajien saatavilla. Ohjelman määrärahojen puitteissa olisi säilytettävä tietty jousto osoitettaessa varoja tiettyihin tarkoituksiin. Joustovara olisi osoitettava ensisijaisesti oikeusvaltion edistämistä tukeviin toimiin.

- (7) Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen asteittaisen toteuttamisen turvaamiseksi kaikkia varten unioni hyväksyy toimenpiteitä, jotka liittyvät yksityis- ja rikosoikeuden alalla tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön tuomioistuinten tuomioiden ja oikeusviranomaisten päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen pohjalta; tämä on ollut unionissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön kulmakivi Tampereella 15 ja 16 päivänä lokakuuta 1999 pidetystä Eurooppa-neuvoston kokouksesta lähtien. Vastavuoroinen tunnustaminen edellyttää, että jäsenvaltioiden välillä on vahva keskinäinen luottamus. Monilla aloilla on jo hyväksytty jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämistä koskevia toimenpiteitä, jotta voidaan helpottaa vastavuoroista tunnustamista ja lujittaa keskinäistä luottamusta. Toimiva oikeusalue, jolla rajatylittävien oikeudellisten menettelyjen ja oikeussuojan saatavuuden esteet rajatylittävissä tilanteissa on poistettu, on olennaisen tärkeä myös talouskasvun ja yhdentymisen etenemisen kannalta. Samalla tarvitaan asianmukaisesti toimivaa Euroopan oikeusaluetta, johon kuuluvat tehokkaat, riippumattomat ja hyvin laadukkaat kansalliset oikeusjärjestelmät, sekä korkeampi keskinäisen luottamuksen taso, jotta sisämarkkinat voivat kukoistaa ja jotta unionin yhteisiä arvoja voidaan pitää yllä.
- (8) Oikeussuojan saatavuuteen olisi sisällyttävä erityisesti oikeus oikeudenkäyntiin, oikeus vaihtoehtoisiin riitojenratkaisumenetelmiin sekä oikeus sellaisten viranomaisten palveluihin, joilla on lakisääteinen velvoite tarjota osapuolille riippumatonta ja puolueetonta oikeudellista neuvontaa.

- (9) Oikeusvaltioperiaatteen täysimääräinen kunnioittaminen ja sen edistäminen on olennaista, jotta oikeus- ja sisäasioiden alalla syntyy vahva keskinäinen luottamus ja erityisesti jotta yksityis- ja rikosoikeuden alalla tehtävä oikeudellinen yhteistyö, joka perustuu vastavuoroiseen tunnustamiseen, olisi tuloksellista. Oikeusvaltioperiaate on yksi SEU 2 artiklassa vahvistetuista unionin yhteisistä arvoista ja SEU 19 artiklan 1 kohdassa ja perusoikeuskirjan 47 artiklassa määrätty tehokkaan oikeussuojan periaate on oikeusvaltioperiaatteen konkreettinen ilmentymä. Oikeusvaltioperiaatteen edistäminen tukemalla kansallisten oikeusjärjestelmien riippumattomuuden, avoimuuden, vastuuvollisuuden, laadun ja tehokkuuden parantamista lujittaa keskinäistä luottamusta, joka on yksityis- ja rikosoikeuden alalla tehtävän oikeudellisen yhteistyön välttämätön edellytys. Oikeuslaitoksen riippumattomuus ja puolueettomuus ovat tärkeä osa oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, ja ne ovat eurooppalaisten arvojen suojelemisen kannalta keskeisiä. Lisäksi tehokkaat oikeusjärjestelmät, joissa menettelyihin sovelletaan kohtuullisia määräaikoja, tarjoavat oikeusvarmuutta kaikille asianomaisille osapuolille.

- (10) SEUT 81 artiklan 2 kohdan h alakohdan ja 82 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti unioni tukee tuomarien ja oikeuslaitoksen henkilöstön koulutusta kehittääkseen yksityis- ja rikosoikeuden alalla tehtävää oikeudellista yhteistyötä, joka perustuu tuomioistuinten tuomioiden ja oikeusviranomaisten päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen. Oikeusalan ammattilaisille annettava koulutus on tärkeä väline yhteisen käsityksen kehittämiseksi siitä, miten oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia olisi parhaiten toteutettava ja noudatettava. Se edistää Euroopan oikeusalueen luomista kehittämällä yhteistä oikeudenkäyttökulttuuria jäsenvaltioiden oikeusalan ammattilaisten keskuudessa. On olennaisen tärkeää varmistaa, että oikeutta sovelletaan unionissa syrjimättömästi, oikein, yhtenäisesti ja johdonmukaisesti ja että oikeusalan ammattilaisten välillä vallitsee keskinäinen luottamus ja yhteisymmärrys rajatylittävissä menettelyissä. Ohjelmasta tuettavien koulutustoimien tulisi perustua koulutustarpeiden perusteelliseen arviointiin ja käyttää uusimpia koulutusmenetelmiä, ja niihin tulisi sisältyä rajatylittäviä tapahtumia, joihin osallistuvat oikeusalan ammattilaiset eri jäsenvaltioista, sekä aktiivista oppimista ja verkostoitumista, minkä lisäksi niiden olisi oltava kestäviä. Tällaisiin toimiin olisi sisällyttävä oikeudellista terminologiaa, yksityis- ja rikosoikeutta ja perusoikeuksia ja vastavuoroista tunnustamista sekä menettelytakeita koskevaa koulutusta. Tällaisiin toimiin olisi kuuluttava myös tuomareille, asianajajille ja syyttäjäille annettavat kurssit liittyen niihin haasteisiin ja esteisiin, joita usein syrjintää kohtaavat henkilöt tai haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt, kuten naiset, lapset, vähemmistöihin kuuluvat henkilöt, hlbtqi-henkilöt, vammaiset henkilöt sekä sukupuoleen perustuvan väkivallan, perheväkivallan tai lähisuhdeväkivallan uhrit ja muun ihmisten välisen väkivallan uhrit, joutuvat kohtaamaan. Tällaisia henkilöitä edustavien tai tukevien organisaatioiden ja mahdollisuuksien mukaan tällaisten henkilöiden olisi osallistuttava suoraan tällaisten kurssien järjestämiseen. Koska naiset ovat aliedustettuina oikeuslaitoksen ylimmissä viroissa, naispuolisia tuomareita, naispuolisia syyttäjiä ja muita oikeusalan ammattilaisten toimivia naisia olisi kannustettava osallistumaan koulutustoimiin.

- (11) Tätä asetusta sovellettaessa käsitettä 'oikeuslaitoksen ja oikeusalan henkilöstö' olisi tulkittava laajasti siten, että siihen sisältyvät tuomarit, syyttäjät, tuomioistuimen ja syyttäjänviraston henkilöstö sekä kansallisen lain määritelmästä, oikeudellisesta asemasta tai sisäisestä organisaatiosta riippumatta muut mahdolliset oikeuslaitoksen toimintaan liittyvät tai muutoin oikeudenkäyttöön osallistuvat oikeusalan ammattilaiset, kuten asianajajat, notaarit, haaste- tai ulosottomiehet, maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjät, sovittelijat, tuomioistuinten tulkit ja kääntäjät, tuomioistuinten asiantuntijat, vankilahenkilöstö ja ehdonalaisvalvojat.
- (12) Oikeusalan koulutusta voivat järjestää erilaiset toimijat, kuten jäsenvaltioiden oikeus- ja hallintoviranomaiset, akateemiset laitokset, oikeusalan koulutuksesta vastaavat kansalliset elimet, Euroopan tason koulutusorganisaatiot tai -verkostot taikka unionin oikeuden oikeuskoordinaattoreiden verkostot. Yleiseurooppalaista etua ajavien, oikeuslaitoksen ja oikeusalan henkilöstön koulutuksessa toimivien elinten ja yhteisöjen, kuten Euroopan juridisen koulutusverkoston (EJTN), Eurooppaoikeuden akatemian (ERA), Euroopan tuomarineuvostojen verkoston (ENCJ), Euroopan unionin korkeimpien hallinto-oikeuksien yhdistyksen (ACA-Europe), Euroopan unionin korkeimpien oikeuksien presidenttien verkoston (EUSJC) ja Julkisen hallinnon Eurooppa-instituutin (EIPA), edistävät jatkuvasti oikeuslaitoksen ja oikeusalan henkilöstölle tarkoitettuja, aidosti eurooppalaisen ulottuvuuden omaavia koulutusohjelmia, minkä vuoksi tällaisille elimille tai yhteisöille voitaisiin myöntää riittävä rahoitus komission tämän asetuksen nojalla hyväksymissä työohjelmissa vahvistettujen menettelyjen ja kriteerien mukaisesti.

- (13) Ohjelmasta olisi tuettava EJTN:n vuotuista työohjelmaa, se on oikeusalan koulutuksessa keskeinen toimija. EJTN:n tilanne on poikkeuksellinen, sillä se on ainoa unionin tason verkosto, joka kokoaa yhteen oikeusalan koulutuksesta vastaavia jäsenvaltioiden elimiä. Sillä on ainutlaatuiset edellytykset järjestää kokemusten vaihtoa uusien ja kokeneiden tuomarien ja syyttäjien välillä kaikkien jäsenvaltioiden kesken ja koordinoida oikeusalan koulutuksesta vastaavien kansallisten elinten työtä unionin oikeutta koskevien koulutustoimien järjestämisessä ja hyvien koulutus käytäntöjen edistämässä. EJTN myös tarjoaa unionin tasolla erittäin laadukasta koulutusta kustannustehokkaasti. Lisäksi se sisältää myös tarkkailijoina oikeusalan koulutuksesta vastaavia ehdokasmaiden elimiä. EJTN:n vuosikertomuksessa olisi annettava tietoa tarjotusta koulutuksesta jaoteltuna muun muassa henkilöstöryhmien mukaan.

- (14) Ohjelman perusteella toteutettavilla toimenpiteillä olisi tuettava tuomioistuinten tuomioiden ja oikeusviranomaisten päätösten vastavuoroisen tunnustamisen tehostamista siviili- ja rikosoikeuden alalla, jäsenvaltioiden keskinäisen luottamuksen vahvistamista ja tarvittavaa lainsäädäntöjen lähentämistä yhteistyön helpottamiseksi kaikkien asiaan kuuluvien viranomaisten kesken, myös sähköisesti. Ohjelmalla olisi myös tuettava yksilön oikeuksien oikeussuojaa siviili- ja kauppaoikeuden alalla. Lisäksi sillä olisi edistettävä lähentymistä siviilioikeuden alalla, mikä edistää tuomioistuinmenettelyjen ja tuomioistuinten ulkopuolisten menettelyjen tyydyttävää ja tehokasta toimintaa haittaavien esteiden poistamista, mistä on hyötyä kaikille riita-asian osapuolille. Ohjelmasta olisi tuettava myös neuvoston päätöksellä 2001/470/EY¹ perustetun siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston toimintaa, jotta voidaan tukea yksityisoikeuden alalla tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskevan unionin oikeuden tuloksellista täytäntöönpanoa ja käytännön soveltamista. Rikosoikeuden alalla ohjelmalla olisi autettava vaalimaan ja panemaan täytäntöön sääntöjä ja menettelyjä, joilla varmistetaan tuomioistuinten tuomioiden ja päätösten tunnustaminen koko unionissa. Sen olisi helpotettava yhteistyötä ja autettava poistamaan tehokkaan yhteistyön ja keskinäisen luottamuksen esteitä. Ohjelmalla olisi myös parannettava oikeussuojan saatavuutta edistämällä ja tukemalla rikoksen uhrien oikeuksia sekä epäiltyjen ja syytettyjen prosessuaalisia oikeuksia rikosoikeudellisissa menettelyissä.

¹ Neuvoston päätös 2001/470/EY, tehty 28 päivänä toukokuuta 2001, siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston perustamisesta (EYVL L 174, 27.6.2001, s. 25).

- (15) SEU 3 artiklan, perusoikeuskirjan 24 artiklan ja Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksien yleissopimuksen mukaisesti ohjelmalla olisi tuettava lapsen oikeuksien suojelua, ja lapsen oikeuksien suojelun edistäminen olisi valtavirtaistettava sen kaikkien toimien toteuttamiseen. Tässä tarkoituksessa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota toimiin, joiden tavoitteena on suojella lapsen oikeuksia yksityis- ja rikosoikeudellisissa asioissa, mukaan lukien vanhempiensa mukana säilöön otettujen lasten, vankien lasten ja rikosoikeudellisissa menettelyissä rikoksesta epäiltyjen tai syytettyjen lasten suojelu.
- (16) Vuosien 2014–2020 oikeusalan ohjelman avulla on järjestetty unionin oikeutta ja erityisesti perusoikeuskirjan soveltamisalaa ja soveltamista koskevaa koulutusta, joka on kohdennettu erityisesti oikeuslaitoksen ja oikeusalan henkilöstölle ja muille oikeusalan ammattilaisille. Neuvosto muistutti 12 päivänä lokakuuta 2017 antamissaan perusoikeuskirjan soveltamista vuonna 2016 koskevissa päätelmissä, että on tärkeää lisätä tietoisuutta perusoikeuskirjan soveltamisesta mukaan lukien päättäjien, oikeusalan ammattilaisten ja oikeudenhaltijoiden itsensä keskuudessa sekä kansallisella että unionin tasolla. Näin ollen, jotta perusoikeudet voitaisiin valtavirtaistaa johdonmukaisesti kaikkeen toimintaan, on tarpeen lisätä rahoitustukea tiedotustoiminnalle, joka on kohdennettu muille viranomaisille kuin oikeusviranomaisille ja oikeusalan ammattilaisille.

- (17) SEUT 67 artiklan mukaan unioni muodostaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen, jolla kunnioitetaan perusoikeuksia. Tältä osin kaikille kuuluvan oikeussuojan syrjimätön saatavuus on olennaisen tärkeää. Jotta voitaisiin helpottaa tehokkaan oikeussuojan saatavuutta ja edistää keskinäistä luottamusta, joka on vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen tyydyttävän toiminnan välttämätön edellytys, on tarpeen lisätä rahoitustukea muiden viranomaisten kuin oikeusviranomaisten, oikeusalan ammattilaisten ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason toimille, joilla edistetään näiden tavoitteiden saavuttamista. Erityisesti olisi tuettava toimia, joilla helpotetaan usein syrjintää kohtaavien tai haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden tehokasta ja yhtäläistä oikeussuojan saatavuutta. On tärkeää tukea kansalaisyhteiskunnan järjestöjen tukitoimia, kuten verkostoitumista, riita-asioiden ratkaisua sekä kampanjointi-, tiedotus- ja muita valvontatoimia. Tässä yhteydessä tärkeä rooli on myös oikeudenhoitoon liittyvissä ammateissa kansalaisyhteiskunnan järjestöjen palveluksessa toimivilla oikeusalan ammattilaisilla.

- (18) SEUT 8 ja 10 artiklan mukaisesti ohjelman kaikissa toiminna olisi tuettava sukupuolten tasa-arvon ja syrjimättömyyden vahvistamista. Lisäksi YK:n yleissopimuksessa vammaisten henkilöiden oikeuksista vahvistetaan vammaisten henkilöiden oikeus täyteen oikeuskelpoisuuteen ja oikeussuojan saatavuuteen. Ohjelman väli- ja loppuarvioinnissa olisi arvioitava sukupuolivaikutuksia, jotta voidaan arvioida, missä määrin ohjelma edistää sukupuolten tasa-arvoa, ja arvioida, onko ohjelmalla tahattomia kielteisiä vaikutuksia sukupuolten tasa-arvoon, talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi 16 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen¹, jäljempänä '16 päivänä joulukuuta 2020 tehty toimielinten välinen sopimus', 16 kohdan mukaisesti. Tässä yhteydessä ja kun otetaan huomioon, että ohjelman erityisiin tavoitteisiin liittyvien toimien luonne ja kokoluokka vaihtelevat, on tärkeää, että hankevastaavien keräämät yksittäiset tiedot jaotellaan sukupuolen mukaan aina, kun se on mahdollista. Lisäksi on tärkeää tarjota hakijoille tietoa tavoista ottaa sukupuolten tasa-arvo huomioon, myös tietoa sukupuolten tasa-arvon vahvistamisen välineiden, kuten tarvittaessa sukupuolitietoisesta budjetoinnista ja sukupuolivaikutusten arviointien käytöstä. Asiantuntijoita ja sidosryhmiä kuultaessa olisi huomioitava sukupuolten tasapuolinen edustus.

¹ EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 28.

- (19) Ohjelman kaikissa toimissa olisi tarvittaessa myös tuettava ja suojeltava uhrien oikeuksia sekä yksityis- että rikosoikeuden alalla. Tätä varten erityistä huomiota olisi kiinnitettävä uhrien suojelua koskevien unionin eri välineiden parempaan täytäntöönpanoon ja yhteensovittamiseen sekä toimiin, joilla pyritään parhaiden käytäntöjen vaihtamiseen väkivaltatapauksia käsittelevien tuomioistuinten ja oikeusalan ammattilaisten välillä. Ohjelmasta olisi myös tuettava kollektiivisten oikeussuojakeinojen tuntemuksen ja käytön parantamista.
- (20) Ohjelman soveltamisalaan kuuluvilla toimilla olisi edistettävä Euroopan oikeusalueen luomista edistämällä oikeusjärjestelmän riippumattomuutta ja tehokkuutta, lisäämällä rajatylittävää yhteistyötä ja verkostoitumista, vahvistamalla keskinäistä luottamusta jäsenvaltioiden oikeuslaitosten välillä ja varmistamalla unionin oikeuden oikea, yhtenäinen ja johdonmukainen soveltaminen. Rahoitustoimilla olisi edistettävä myös yhteisen käsityksen muodostamista unionin arvoista ja oikeusvaltioperiaatteesta, unionin oikeuden ja politiikkojen parempaa tuntemusta ja oikeudellisen yhteistyön välineiden käyttöön liittyvän osaamisen ja parhaiden käytäntöjen jakamista kaikkien asianomaisten sidosryhmien kesken sekä sellaisten yhteentoimivien digitaalisten ratkaisujen levittämistä ja kehittämistä, jotka mahdollistavat saumattoman ja tehokkaan rajatylittävän yhteistyön, minkä lisäksi niiden avulla olisi luotava vankka analyttinen perusta unionin oikeuden ja politiikkojen kehittämisen, toimeenpanon sekä asianmukaisen ymmärtämisen ja soveltamisen tukemiseksi. Unionin toimien ansiosta kyseistä toimintaa voidaan toteuttaa johdonmukaisesti kaikkialla unionissa ja saavuttaa mittakaavaetuja. Unionilla on lisäksi jäsenvaltioita paremmat edellytykset puuttua rajatylittäviin tilanteisiin ja tarjota vastavuoroista oppimista ja parhaiden käytäntöjen jakamista varten eurooppalainen foorumi.

- (21) Ohjelmalla olisi myös edistettävä jäsenvaltioiden välisen yhteistyön lujittamista aina, kun unionin oikeutta sovelletaan sen alueen ulkopuolella, ottaen huomioon ulkoiset seuraukset, jotta parannetaan oikeussuojan saatavuutta ja helpotetaan oikeudellisten ja prosessuaalisten haasteiden ratkaisua.
- (22) Komission olisi varmistettava yleinen johdonmukaisuus, täydentävyys ja synergia unionin elinten, toimistojen ja virastojen, erityisesti Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust), Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA), vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan Euroopan unionin viraston (eu-LISA) ja Euroopan syyttäjänviraston (EPPO), toimien kanssa ja otettava huomioon muiden kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden työ ohjelman piiriin kuuluvilla aloilla.

- (23) Jotta voidaan taata varojen tehokas jakaminen unionin yleisestä talousarviosta, on tarpeen varmistaa, että kaikki ohjelman nojalla toteutetut toimet saavat aikaan unionin tason lisäarvoa ja täydentävät jäsenvaltioiden toimia ja ovat johdonmukaisia unionin muiden toimien kanssa. Olisi pyrittävä johdonmukaisuuteen, täydentävyyteen ja synergiaan sellaisten politiikan alojen rahoitusohjelmien kanssa, joilla on tiiviit yhteydet toisiinsa, erityisesti kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman kanssa, mutta myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) .../...¹⁺ perustetun sisämarkkinaohjelman kanssa, rajavalvonnan ja turvallisuuden alan ohjelmien ja erityisesti turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston ja sisäisen turvallisuuden rahaston kanssa, strategisen infrastruktuurin alan ohjelmien ja erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) .../...²⁺⁺ perustetun Digitaalinen Eurooppa -ohjelman, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) .../...³⁺⁺⁺ perustetun Erasmus+ -ohjelman, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) .../...⁴⁺⁺⁺⁺ perustetun Horisontti Euroopan, liittymistä valmistelevan tukivälineen ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) .../...⁵⁺⁺⁺⁺⁺ perustetun LIFE-ohjelman kanssa.

-
- ¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) .../..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., sisämarkkinoita, yritysten, mukaan luettuna pienten ja keski suurten yritysten, kilpailukykyä, kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualaa ja Euroopan tilastoja koskevan ohjelman (sisämarkkinaohjelma) perustamisesta ja asetusten (EU) N:o 99/2013, (EU) N:o 1287/2013, (EU) N:o 254/2014 ja (EU) N:o 652/2014 kumoamisesta (EUVL L ...).
- ⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa ST 14281/20 (2018/0231 (COD)) olevan asetuksen numero ja täydennetään vastaavaan alaviitteeseen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.
- ² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) .../..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., Digitaalinen Eurooppa -ohjelman perustamisesta ja päätöksen (EU) 2015/2240 kumoamisesta (EUVL L ...).
- ⁺⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa ST 6789/20 (2018/0227 (COD)) olevan asetuksen numero ja täydennetään vastaavaan alaviitteeseen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.
- ³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) .../..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman Erasmus+ perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1288/2013 kumoamisesta (EUVL L ...).
- ⁺⁺⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa ST 14148/20 (2018/0191 (COD)) olevan asetuksen numero ja täydennetään vastaavaan alaviitteeseen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.
- ⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) .../..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman "Horisontti Eurooppa" perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L ...).
- ⁺⁺⁺⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa ST 7064/20 (2018/0224 (COD)) olevan asetuksen numero ja täydennetään vastaavaan alaviitteeseen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.
- ⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) .../..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., ympäristön ja ilmastotoimien ohjelman (Life) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1293/2013 kumoamisesta (EUVL L ...).
- ⁺⁺⁺⁺⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa ST 6077/20 (2018/0209 (COD)) olevan asetuksen numero ja täydennetään vastaavaan alaviitteeseen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

- (24) Tässä asetuksessa vahvistetaan ohjelman koko voimassaolon ajaksi rahoituspuitteet, joita Euroopan parlamentti ja neuvosto pitävät ensisijaisena rahoitusohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä 16 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen 18 kohdan mukaisesti.
- (25) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046¹, jäljempänä 'varainhoitoasetus', 193 artiklan 2 kohdan mukaisesti avustusta voidaan myöntää jo aloitettuun toimeen, jos hakija voi osoittaa, että toimi oli aloitettava ennen avustussopimuksen allekirjoittamista. Ennen avustushakemuksen jättämispäivää aiheutuneet kustannukset eivät kuitenkaan ole avustuskelpoisia, paitsi asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa. Jotta vältettäisiin unionin tuen keskeytyminen, joka voisi vahingoittaa unionin etuja, olisi oltava mahdollista, että vuosia koskevan 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyn alkuun ajoittuvan rajoitetun määräajan puitteissa kustannukset, jotka aiheutuvat tämän asetuksen nojalla tuetuista toimista, jotka ovat jo käynnistyneet, olisivat tukikelpoisia 1 päivästä tammikuuta 2021 alkaen, vaikka ne olisivat aiheutuneet ennen avustushakemuksen jättämistä.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (24) Ohjelmaan sovelletaan varainhoitoasetusta. Varainhoitoasetuksessa vahvistetaan unionin talousarvion toteuttamista koskevat säännöt, mukaan lukien avustuksia, palkintoja, hankintoja, välillistä hallinnointia, rahoitusvälineitä, talousarviotakuuta, rahoitustukea ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kulujen korvaamista koskevat säännöt.
- (27) Tämän asetuksen mukaiset rahoitustyyppit ja toteuttamismenetelmät olisi valittava sen perusteella, miten hyvin niillä saavutetaan toimien erityistavoitteet ja saadaan aikaan tuloksia, kun otetaan huomioon erityisesti tarkastusten kustannukset, hallinnollinen rasitus, asiaankuuluvien sidosryhmien ja kohteena olevien tuensaajien valmiudet sekä oletettu noudattamatta jättämisen riski. Tässä olisi harkittava kertakorvausten, kiinteiden määrien ja yksikkökustannusten sekä rahoituksen, joka ei perustu toimien kustannuksiin, käyttöä varainhoitoasetuksen 125 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

- (28) Varainhoitoasetuksen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013¹ sekä neuvoston asetusten (EY, Euratom) N:o 2988/95², (Euratom, EY) N:o 2185/96³ ja (EU) 2017/1939⁴ mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien, mukaan lukien petokset, ehkäisemiseen, havaitsemiseen, korjaamiseen ja tutkimiseen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintään ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määräämiseen liittyvät toimenpiteet. Euroopan petostentorjuntavirastolla (OLAF) on valtuudet erityisesti asetusten (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 mukaisesti tehdä hallinnollisia tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. EPPolla on asetuksen (EU) 2017/1939 mukaisesti valtuudet tutkia unionin taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia sekä nostaa niistä syyte Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371⁵ mukaisesti. Unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on varainhoitoasetuksen mukaisesti toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, tilintarkastustuomioistuimelle ja niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön, EPPOLle tarvittavat oikeudet ja valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

² Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

³ Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁴ Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (29) Kolmannet maat, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä, voivat osallistua unionin ohjelmiin Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa¹ vahvistetun yhteistyön puitteissa; ETA-sopimuksessa määrätään ohjelmien toteuttamisesta kyseisen sopimuksen mukaisesti hyväksytyin päätöksen perusteella. Kolmannet maat voivat osallistua myös muiden oikeudellisten välineiden perusteella. Tähän asetukseen olisi lisättävä erityinen säännös, jossa edellytetään, että kolmannet maat myöntävät toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, OLAFille ja tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti.
- (30) Tähän asetukseen sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston SEUT 322 artiklan nojalla hyväksymiä horisontaalisia varainhoitosääntöjä. Näissä varainhoitoasetukseen sisältyvissä säännöissä vahvistetaan varsinkin menettely, joka koskee talousarvion laatimista ja toteuttamista käyttäen avustuksia, hankintoja, palkintoja ja välillistä toteutusta, sekä säädetään taloushallinnon toimijoiden toiminnan valvonnasta. SEUT 322 artiklan nojalla hyväksytyihin sääntöihin sisältyy myös yleinen ehdollisuusjärjestelmä unionin talousarvion suojaamiseksi.
- (31) Merentakaisten maiden ja merentakaisten alueiden henkilöt ja asiaankuuluvat julkiset ja/tai yksityiset elimet ja laitokset voivat neuvoston päätöksen 2013/755/EU² nojalla saada rahoitusta ohjelman sääntöjen ja tavoitteiden sekä sellaisten mahdollisten järjestelyjen mukaisesti, joita sovelletaan siihen jäsenvaltioon, johon kyseinen merentakainen maa tai alue on sidoksissa.

¹ EYVL L 1, 3.1.1994, s. 3.

² Neuvoston päätös 2013/755/EU, annettu 25 päivänä marraskuuta 2013, merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin (MMA-assosiaatiopäätös) (EUVL L 344, 19.12.2013, s. 1).

- (32) Kun otetaan huomioon, miten tärkeää on ilmastonmuutoksen torjuminen ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen nojalla annetun Pariisin sopimuksen ja Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoon liittyvien unionin sitoumusten mukaisesti, ohjelman on tarkoitus edistää ilmastotoimien valtavirtaistamista ja sen kokonaistavoitteen saavuttamista, että unionin talousarviomenoista 30 prosentilla tuetaan ilmastotavoitteita ja että 7,5 prosenttia unionin talousarviosta käytetään biologiseen monimuotoisuuteen liittyviin menoihin vuonna 2024 sekä vastaavasti 10 prosenttia vuosina 2026 ja 2027, ottaen samalla huomioon ilmastoa ja biologista monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden päällekkäisyydet. Ohjelmalla olisi tuettava toimia, jotka ovat unionin ilmasto- ja ympäristönormien ja prioriteettien sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan sisältyvän vahingon välttämisen periaatteen mukaisia. Asiaankuuluvat toimet olisi yksilöitävä ohjelman valmistelun ja toteutuksen aikana, ja niitä olisi arvioitava uudelleen asiaankuuluvien arviointien ja tarkasteluprosessien yhteydessä.
- (33) Paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen¹ 22 ja 23 kohdan nojalla ohjelmaa olisi arvioitava erityisten seurantavaatimusten mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella, välttämällä erityisesti jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista raskautta ja ylisääntelyä. Kyseisiin vaatimuksiin olisi tarvittaessa sisällyttävä mitattavissa olevia indikaattoreita, joiden perusteella arvioidaan ohjelman käytännön vaikutuksia. Komission olisi raportoitava ohjelman tuloksellisuudesta vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle nykyisten raportointimekanismien, erityisesti EU:n oikeusalan tulostaulun puitteissa.

¹ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (34) Sen varmistamiseksi, että ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa tapahtunutta edistymistä arvioidaan tehokkaasti, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT 290 artiklan mukaisesti säädöksiä, jotka koskevat 13 ja 15 artiklassa ja liitteessä II tarkoitettuja indikaattoreita. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (35) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹ mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (36) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, eli oikeusvaltioperiaatteeseen, vastavuoroiseen tunnustamiseen ja keskinäiseen luottamukseen perustuvan Euroopan oikeusalueen kehittäminen edelleen, erityisesti edistämällä yksityis- ja rikosoikeuden alalla tehtävää oikeudellista yhteistyötä, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (37) Asetus (EU) N:o 1382/2013 olisi sen vuoksi kumottava.
- (38) Jotta varmistetaan jatkuvuus tuen myöntämisessä asiaankuuluvalla politiikan alalla ja mahdollistetaan täytäntöönpanon aloittaminen vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen alusta alkaen, tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti ja sitä olisi sovellettava takautuvasti 1 päivästä tammikuuta 2021.

- (39) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.
- (39) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan sekä 4 a artiklan 1 kohdan mukaisesti Irlanti ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, päätös ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin, sanotun kuitenkin rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella perustetaan oikeusalan ohjelma, jäljempänä 'ohjelma', asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2093 säädetyn vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen voimassaoloajaksi.

Siinä vahvistetaan ohjelman tavoitteet, talousarvio kaudelle 2021–2027, unionin rahoituksen muodot ja tällaista rahoitusta koskevat säännöt.

2 artikla

Määritelmä

Tässä asetuksessa 'oikeuslaitoksen ja oikeusalan henkilöstöllä' tarkoitetaan tuomareita, syyttäjiä ja tuomioistuinten ja syyttäjänvirastojen henkilöstön jäseniä sekä kaikkia muita oikeuslaitoksen toimintaan liittyviä oikeusalan ammattilaisia.

3 artikla
Ohjelman tavoitteet

1. Ohjelman yleistavoitteena on edistää oikeusvaltioperiaatteeseen, mukaan lukien oikeuslaitoksen riippumattomuus ja puolueettomuus, vastavuoroiseen tunnustamiseen, keskinäiseen luottamukseen ja oikeudelliseen yhteistyöhön perustuvan Euroopan oikeusalueen kehittämistä edelleen ja vahvistaa näin myös demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksien suojelua.
2. Edellä 1 kohdassa vahvistetun yleistavoitteen sisällä ohjelmalla on seuraavat erityistavoitteet:
 - a) helpottaa ja tukea yksityis- ja rikosoikeuden alalla tehtävää oikeudellista yhteistyötä ja edistää oikeusvaltioperiaatteen noudattamista sekä oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja puolueettomuutta, mukaan lukien tukemalla toimia kansallisten oikeusjärjestelmien tuloksellisuuden ja päätösten tehokkaan täytäntöönpanon parantamiseksi;
 - b) edistää ja tukea oikeusalan koulutusta yhteisen oikeus- ja oikeudenkäyttökulttuurin sekä oikeusvaltioperiaatteeseen perustuvan kulttuurin luomiseksi ja edistää ja tukea ohjelman kannalta merkityksellisten unionin oikeudellisten välineiden johdonmukaista ja tehokasta täytäntöönpanoa;

c) helpottaa tehokkaan, syrjimättömän ja kaikkia koskevan oikeussuojan ja tehokkaiden oikeussuojakeinojen saatavuutta, myös sähköisesti (sähköinen oikeudenkäyttö), edistämällä tehokkaita yksityis- ja rikosoikeudellisia menettelyjä ja edistämällä ja tukemalla kaikkien rikoksen uhrien oikeuksia sekä epäiltyjen ja syytettyjen prosessuaalisia oikeuksia rikosoikeudellisissa menettelyissä.

4 artikla

Valtavirtaistaminen

Ohjelman kaikkien toimien täytäntöönpanossa on pyrittävä edistämään sukupuolten tasa-arvoa, lapsen oikeuksia muun muassa lapsiystävällisen oikeuden avulla, uhrien suojelua ja kaikkiin perusoikeuskirjan 21 artiklassa lueteltuihin perusteisiin perustuvien yhtäläisten oikeuksien ja syrjimättömyyden periaatteen tosiasiallista soveltamista perusoikeuskirjan 51 artiklan mukaisesti ja kyseisessä artiklassa asetetuissa rajoissa.

5 artikla

Talousarvio

1. Rahoituspuitteet ohjelman toteuttamiseksi 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisellä kaudella ovat 305 000 000 euroa käypinä hintoina.
2. Edellä 1 kohdassa vahvistettua määrää voidaan käyttää ohjelman toteuttamista koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen apuun, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimintaan, mukaan lukien yritysten tietotekniikkajärjestelmät.

3. Kun otetaan huomioon tämän asetuksen voimaantulon viivästyminen ja jotta voidaan varmistaa toiminnan jatkuvuus, tämän asetuksen nojalla tuetuista toimista aiheutuvia kustannuksia ja taustalla olevia kustannuksia voidaan rajoitetun ajan pitää varainhoitoasetuksen 193 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan a alakohdan mukaisesti tukikelpoisina 1 päivästä tammikuuta 2021 alkaen, vaikka ne olisivat aiheutuneet ennen avustushakemuksen jättämistä.
4. Ohjelman rahoituspuitteiden sisällä määrät kohdennetaan kuhunkin erityistavoitteeseen liitteessä I esitettyjen prosenttiosuuksien mukaisesti.
5. Jäsenvaltioille yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa myönnettyjä varoja voidaan asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä siirtää ohjelman käyttöön, jollei Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä ja rahoitussäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista rahoitussäännöistä annettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen, jäljempänä 'vuosien 2021–2027 yhteisiä säännöksiä koskeva asetus', 26 artiklassa säädetyistä edellytyksistä muuta johdu. Komissio käyttää kyseisiä varoja suoraan varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti tai välillisesti kyseisen alakohdan c alakohdan mukaisesti. Kyseiset varat on käytettävä asianomaisen jäsenvaltion hyväksi.

6 artikla

Ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat

Ohjelmaan voivat osallistua seuraavat kolmannet maat:

- a) Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) jäsenet, jotka ovat ETAn jäseniä, Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti;
- b) unioniin liittymässä olevat maat, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokkaat niitä koskevissa puitesopimuksissa ja assosiaationeuvoston päätöksissä tai vastaavissa sopimuksissa vahvistettujen, kyseisten maiden osallistumista unionin ohjelmiin koskevien yleisten periaatteiden ja ehtojen mukaisesti sekä unionin ja kyseisten maiden välisissä sopimuksissa vahvistettujen erityisten edellytysten mukaisesti;
- c) Euroopan naapuruuspolitiikan maat niitä koskevissa puitesopimuksissa ja assosiaationeuvoston päätöksissä tai vastaavissa sopimuksissa vahvistettujen, kyseisten maiden osallistumista unionin ohjelmiin koskevien yleisten periaatteiden ja ehtojen mukaisesti sekä unionin ja kyseisten maiden välisissä sopimuksissa vahvistettujen erityisten edellytysten mukaisesti;

- d) muut kolmannet maat kunkin kolmannen maan osallistumisesta mihin tahansa unionin ohjelmaan tehdyssä erityisessä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti edellyttäen, että kyseisellä sopimuksella
- i) varmistetaan oikeudenmukainen tasapaino unionin ohjelmiin osallistuvan kolmannen maan maksamien rahoitusosuuksien ja sen saamien hyötyjen välillä;
 - ii) vahvistetaan ohjelmiin osallistumisen edellytykset, mukaan lukien yksittäisiin ohjelmiin maksettavien rahoitusosuuksien laskentatapa ja ohjelmien hallintokustannukset;
 - iii) ei anneta kolmannelle maalle unionin ohjelmaa koskevaa päätösvaltaa;
 - iv) taataan unionin oikeus varmistaa varainhoidon moitteettomuus ja suojata taloudellisia etujaan.

Ensimmäisen alakohdan d alakohdan ii alakohdassa tarkoitettut rahoitusosuudet ovat käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja varainhoitoasetuksen 21 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

7 artikla

Toteutus ja unionin rahoituksen muodot

1. Ohjelman toteutuksessa käytetään suoraa hallinnointia varainhoitoasetuksen mukaisesti tai välillistä hallinnointia sen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettujen elinten kanssa.
2. Ohjelmasta voidaan myöntää rahoitusta missä tahansa varainhoitoasetuksessa vahvistetussa muodossa.
3. Riski, joka liittyy varojen perintään takaisin tuensaajilta, voidaan kattaa keskinäiseen vakuutusjärjestelmään suoritettavilla maksuilla, jotka katsotaan varainhoitoasetuksessa tarkoitetuksi riittäväksi vakuudeksi. Asetuksen (EU) .../...⁺ 37 artiklan 7 kohdan säännöksiä sovelletaan.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa ST 7064/20 (2018/0224 (COD)) olevan asetuksen numero.

8 artikla
Toimien tyypit

Tämän asetuksen nojalla voidaan myöntää rahoitusta toimiin, jotka edistävät jonkin 3 artiklassa esitetyn erityistavoitteen saavuttamista. Rahoitusta voidaan myöntää erityisesti seuraaviin toimintoihin:

- a) tietoisuuden lisääminen ja tiedon jakaminen, jotta voidaan parantaa tuntemusta unionin politiikoista ja unionin oikeudesta, mukaan lukien aineellinen oikeus ja prosessioikeus, oikeudellisen yhteistyön välineistä, asiaankuuluvasta Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, vertailevasta oikeustieteestä sekä eurooppalaisista ja kansainvälisistä normeista, mukaan lukien eri oikeudenalojen vuorovaikutuksen ymmärtäminen;
- b) keskinäinen oppiminen ja hyvien käytänteiden vaihtaminen sidosryhmien kesken, jotta voidaan parantaa yksityis- ja rikosoikeuden sekä jäsenvaltioiden oikeus- ja tuomioistuinjärjestelmien tuntemusta ja keskinäistä ymmärrystä, oikeusvaltioperiaate ja oikeussuojan saatavuus mukaan lukien, sekä lujittaa keskinäistä luottamusta;
- c) analyysi- ja seurantatoimet, joiden avulla lisätään Euroopan oikeusalueen moitteetonta toimintaa mahdollisesti haittaavien esteiden tuntemusta ja ymmärtämystä sekä parannetaan unionin oikeuden ja politiikkojen täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa, kuten sellaiset toimet kuin tietojen ja tilastojen kerääminen; yhteisten menetelmien ja tarvittaessa indikaattoreiden tai vertailuarvojen kehittäminen; tutkimukset, tutkimus, analyysit ja kyselytutkimukset; arvioinnit; vaikutustenarviointi; sekä oppaiden, raporttien ja koulutusmateriaalin laatiminen ja julkaiseminen;

- d) asiaankuuluvien sidosryhmien kouluttaminen, jotta voidaan parantaa unionin oikeuden ja politiikkojen, mukaan lukien aineellinen ja prosessioikeus, perusoikeudet, unionin oikeudellisen yhteistyön välineiden käyttö, asiaankuuluva Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, oikeuskieli ja vertaileva oikeustiede, tuntemusta;
- e) tieto- ja viestintätekniiikan ja sähköisen oikeudenkäytön välineiden kehittäminen ja ylläpito ottaen huomioon yksityisyyden ja tietosuojan, jotta tuomioistuinjärjestelmien ja niiden välisen yhteistyön tehokkuutta voidaan parantaa tieto- ja viestintätekniiikan keinoin, mukaan lukien järjestelmien ja sovellusten rajatylittävä yhteentoimivuus;
- f) keskeisten Euroopan tason verkostojen ja Euroopan oikeudellisten verkostojen valmiuksien kehittäminen, mukaan lukien unionin oikeuden mukaisesti perustetut verkostot, joiden tehtävänä on varmistaa unionin oikeuden tehokas soveltaminen ja täytäntöönpano, ja unionin oikeuden, arvojen, politiikkatavoitteiden ja strategioiden edistäminen ja edelleen kehittäminen ohjelman toiminta-aloilla;
- g) ohjelmaan kuuluvilla aloilla aktiivisten kansalaisjärjestöjen ja voittoa tavoittelemattomien sidosryhmien tukeminen, jotta niiden reagointi- ja edunvalvontavalmiuksia voidaan lisätä ja varmistaa, että kaikilla kansalaisilla on riittävä mahdollisuus saada niiden palveluja, neuvontatoimia ja tukitoimia; näin edistetään myös demokratian, oikeusvaltion ja perusoikeuksien vahvistamista;
- h) ohjelman tunnettuuden lisääminen ja sen tulosten levittämisen, siirrettävyyden ja avoimuuden sekä niistä kansalaisille tiedottamisen tehostaminen myös järjestämällä sidosryhmille keskustelufoorumeita.

II luku

Avustukset

9 artikla

Avustukset

1. Avustusten myöntämiseen ohjelmasta ja niiden hallinnointiin sovelletaan varainhoitoasetuksen VIII osaston säännöksiä.
2. Arviointikomitean jäsenet voivat olla ulkopuolisia asiantuntijoita.

10 artikla

Kumulatiivinen ja vaihtoehtoinen rahoitus

1. Toimi, joka on saanut rahoitusta ohjelmasta, voi saada rahoitusta myös jostakin muusta unionin ohjelmasta, myös yhteisesti hallinnoiduista rahastoista, edellyttäen, että rahoitusosuuksilla ei kateta samoja kustannuksia. Unionin asiaankuuluvan ohjelman sääntöjä sovelletaan sitä vastaavaan toimelle myönnettyyn rahoitusosuuteen. Kumulatiivisen rahoituksen määrä ei saa ylittää toimen avustuskelpoisia kokonaiskustannuksia. Unionin eri ohjelmista myönnettävä tuki voidaan laskea määräsuhteen mukaisesti tukiehtoja koskevissa asiakirjoissa vahvistetulla tavalla.

2. Toimiin, joille on ohjelman nojalla myönnetty huippuosaamismerkki, voidaan myöntää tukea Euroopan aluekehitysrahastosta tai Euroopan sosiaalirahasto plussasta vuosien 2021–2027 yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 73 artiklan 4 kohdan mukaisesti, jos ne täyttävät seuraavat kumulatiiviset edellytykset:
- a) ne on arvioitu ohjelmaan perustuvan ehdotuspyynnön yhteydessä;
 - b) ne täyttävät kyseisessä ehdotuspyynnössä esitetyt laatua koskevat vähimmäisvaatimukset;
 - c) niitä ei voida rahoittaa kyseisen ehdotuspyynnön perusteella budjettirajoitusten vuoksi.

11 artikla

Tukikelpoiset yhteisöt

1. Varainhoitoasetuksen 197 artiklassa säädettyjen perusteiden lisäksi sovelletaan tämän artiklan 2 ja 3 kohdassa vahvistettuja tukikelpoisuusperusteita.
2. Seuraavat yhteisöt ovat tukikelpoisia:
- a) mikä tahansa oikeushenkilö, joka on sijoittautunut
 - i) jäsenvaltioon tai siihen sidoksissa olevaan merentakaiseen maahan tai alueeseen;
 - ii) ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan;
 - b) mikä tahansa unionin oikeuden mukaisesti perustettu oikeushenkilö tai mikä tahansa kansainvälinen järjestö.

3. Ohjelmasta tuetaan EJTN:n pysyvään työohjelmaan liittyvien menojen rahoittamista, ja tähän liittyvät mahdolliset toiminta-avustukset myönnetään ilman ehdotuspyyntöä varainhoitoasetuksen mukaisesti.

III luku

Ohjelmasuunnittelu, seuranta, arviointi ja valvonta

12 artikla

Työohjelma

1. Ohjelma toteutetaan varainhoitoasetuksen 110 artiklassa tarkoitetuilla työohjelmilla.
2. Komissio hyväksyy työohjelman täytäntöönpanosäädöksellä. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 18 artiklassa tarkoitettua tarkastusmenettelyä noudattaen.

13 artikla

Seuranta ja raportointi

Indikaattorit, joiden avulla raportoidaan ohjelman edistymisestä 3 artiklassa säädettyjen yleis- ja erityistavoitteiden saavuttamisessa, esitetään liitteessä II.

Sen varmistamiseksi, että ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa tapahtunutta edistymistä arvioidaan tehokkaasti, siirretään komissiolle valta antaa 15 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä II indikaattorien osalta tarpeen mukaan sekä täydennetään tätä asetusta seuranta- ja arviointikehyksen perustamista koskevilla säännöksillä.

Tulosraportointijärjestelmällä on varmistettava, että ohjelman toteuttamisen ja sen tulosten seurannassa käytettävät tiedot kerätään tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti. Sitä varten unionin varojen saajille ja tarvittaessa jäsenvaltioille on asetettava oikeasuhteiset raportointivaatimukset.

Komissio raportoi ohjelman tuloksellisuudesta vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle nykyisten raportointimekanismien, erityisesti EU:n oikeusalan tulostaulun puitteissa. Komissio raportoi erityisesti kuhunkin erityistavoitteeseen kohdennettujen varojen käytöstä. Se määrittää selvityksessään rahoitusta saaneet toimityypit, mukaan lukien sukupuolten tasa-arvon edistämiseen liittyvät toimet. Euroopan parlamentti voi antaa suosituksia kyseisen selvityksen perusteella. Komissio ottaa kyseiset suositukset asianmukaisesti huomioon.

14 artikla

Arviointi

1. Ohjelman arvioinnit on suoritettava oikea-aikaisesti, jotta niitä voidaan hyödyntää päätöksenteossa.

2. Komissio suorittaa ohjelman väliarvioinnin heti kun ohjelman toteuttamisesta on saatavilla riittävästi tietoa, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua siitä, kun sen toteuttaminen on käynnistynyt.
3. Komissio suorittaa ohjelman lopullisen arvioinnin ohjelman toteuttamisen päätyttyä, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua 1 artiklassa täsmennetyin ajanjakson päättymisestä.
4. Komissio toimittaa arviointien päätelmät yhdessä omien huomautustensa kanssa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle.

15 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle 31 päivään joulukuuta 2027 saakka 13 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 13 artiklassa tarkoitettun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevan 13 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

16 artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

Jos jokin kolmas maa osallistuu ohjelmaan kansainvälisen sopimuksen nojalla tehdyn päätöksen tai jonkin muun oikeudellisen välineen perusteella, kolmannen maan on myönnettävä toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, OLAFille ja tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti. OLAFin osalta tällaisiin oikeuksiin kuuluu asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 säädetty oikeus tehdä tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset.

V luku

Siirtymä- ja loppusäännökset

17 artikla

Tiedotus, viestintä ja julkisuus

Unionin rahoituksen saajien on ilmaistava kyseisen rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys, erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia, tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa useille kohderyhmille, mukaan lukien tiedotusvälineet ja suuri yleisö.

Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat ohjelmaa, ohjelman nojalla toteutettuja toimia ja saavutettuja tuloksia.

Ohjelmalle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla tuetaan myös unionin poliittisia prioriteetteja koskevaa yhteisötiedotusta, sikäli kuin kyseiset prioriteetit liittyvät 3 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.

18 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

19 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (EU) N:o 1382/2013 1 päivästä tammikuuta 2021.

20 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Tämän asetuksen estämättä voidaan jatkaa tai muuttaa toimia, jotka on käynnistetty asetuksen (EU) N:o 1382/2013 nojalla, jota sovelletaan edelleen kyseisiin toimiin niiden päättämiseen asti.
2. Ohjelman rahoituspuitteet voivat kattaa myös teknisen ja hallinnollisen avun menot, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa siirtyminen ohjelman ja asetuksen (EU) N:o 1382/2013 nojalla hyväksytyjen toimenpiteiden välillä.
3. Unionin talousarvioon voidaan 5 artiklan 2 kohdassa säädettyjen kulujen kattamiseksi tarvittaessa sisällyttää määrärahoja vuoden 2027 jälkeen, jotta voidaan hallinnoida toimia, joita ei ole saatu päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2027.

21 artikla
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan sinä päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE I

Ohjelman rahoituspuitteiden rajoissa määrät kohdennetaan kuhunkin erityistavoitteeseen seuraavasti:

- a) 27 prosenttia 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun erityistavoitteeseen;
 - b) 36 prosenttia 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun erityistavoitteeseen;
 - c) 27 prosenttia 3 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun erityistavoitteeseen;
 - d) 10 prosenttia mihin tahansa 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista tavoitteista.
-

LIITE II

INDIKAATTORIT

Ohjelmaa seurataan sellaisten indikaattoreiden perusteella, joiden tarkoituksena on mitata missä määrin sen yleis- ja erityistavoitteet on saavutettu, minimoiden samalla hallinnolliset rasitteet ja kustannukset. Tätä varten kerätään tietoja seuraavista indikaattoreista kunnioittaen samalla yksityisyyteen ja tietosuojaan liittyviä oikeuksia:

- 1) niiden oikeuslaitoksen ja oikeusalan henkilöstön jäsenten määrä, jotka ovat osallistuneet ohjelmasta rahoitettuun koulutukseen (mukaan lukien henkilöstövaihto, opintomatkat, työpajat ja seminaarit), mukaan lukien EJTN:n toiminta-avustuksen kautta;
- 2) ohjelmasta tuettujen kansalaisjärjestöjen määrä;
- 3) Eurooppalaisessa rikosrekisteritietojärjestelmässä (ECRIS) vaihdettujen tietojen määrä;
- 4) niiden oikeusportaalien osumien / sivujen määrä, jotka koskevat rajatylittäviin yksityis- ja rikosoikeudellisiin riita-asioihin liittyvää tiedontarvetta;

- 5) erityistavoitteiden mukaan jaoteltuna niiden henkilöiden määrä, jotka on saavutettu
- a) keskinäiseen oppimiseen liittyvillä toimilla ja hyvien käytänteiden vaihdolla;
 - b) tietoisuuden lisäämistä, tiedotusta ja tiedon levittämistä koskevilla toimilla.

Kaikki yksittäiset tiedot on jaoteltava sukupuolen mukaan aina, kun se on mahdollista. Ohjelman väli- ja loppuarvioinneissa on keskityttävä kuhunkin erityistavoitteeseen, niihin on sisällyttävä sukupuolinäkökulma ja niissä on arvioitava vaikutuksia sukupuolten tasa-arvoon.
